

دانشگاه مهندسی و
دانشگاه کاشان

گروه آموزشی پژوهش هنر

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته پژوهش هنر

عنوان:

نمادشناسی باغ ژاپنی

استاد راهنما اول:

دکتر ابوالقاسم دادور

استاد راهنما دوم:

دکتر امیرحسین چیت‌سازیان

دانشجو:

علیرضا شوندی

خرداد 92

واژه های

باغ ژاپنی ، سبک شناسی ، نمادشناسی ، باغ بهشتی ، باغ سنگی ، باغ چای

کلیدی:

چکیده:

ژاپن سرزمینی با تنوع جغرافیایی و جریان های سیال طبیعت است ، به همین دلیل در ژاپن به درک مستقیم و ارتباط با دنیای محسوس اهمیت داده می شود . در این فرهنگ تکثیر و تقلید از طبیعت در جهت بازسازی طبیعت، امری مذموم بود و زندگی را همچون باغی می دانستند که باید آن را از هرزه گیاهان پیراست. با این دیدگاه ، همنشینی عناصر آبی، خاکی و گیاهی، بر گرفته از طبیعت ، باغ های بهشتی ، سنگی و چای را در ژاپن بوجود می آورد. باغسازی در این نگرش جدای از مراحل فیزیکی نظیر ، طراحی و ساخت ، هرس و آرایش ، سیری مقدس و مراقبتی معنوی است . هدف یک باغ ژاپنی خلق فضائی است که واجد ارزشهای انسانی است ، و این بواسطه مهارت در هدایت طبیعت و هماهنگی با انسان است. باغ ژاپنی از یک سو امتداد معماری و از دیگر سو طبیعت مجسم است، بدین شکل باغ تبلوری از زیبایی شناسی طبیعت گرایانه است. اما آنچه در این ساخت فرهنگی مهم است نمادپردازی ویژه ژاپنی در ترکیب عناصر طبیعی و معماری است، که بر گرفته از باورها ی بومی و آیین های شرقی می باشد. این ساخت نمادین چند لایه، شاخصه فرهنگ ژاپن است که با شیوه فکری سیال و تحول گرا برگرفته از طبیعت، تکامل یافته است . در این میان میراث چین و هند در ترکیب با عناصر بومی، به نحو بارزی در نماد پردازی باغ ژاپنی بازتاب یافته است. مفاهیم و مضامینی از جمله : طبیعت گرایی بر گرفته از شینتو با اعتقاد به وجود ارواح کامی در عناصر طبیعت با الگوهای شمنی و آنیمیستی ، مفهوم طبیعت بکر به عنوان جایگاه تائوی ازلی برگرفته از تائویسم ، مفهوم بهشت پاک بودایی، و روشن شدگی گیاهان و جانوران و رسیدن به مقام بودایی برگرفته از بودیسم و فرقه های آن ، تمرکز بر روزمرگی و حرکت طبیعی و ارائه مفاهیم مجرد در قالب تصاویر عینی بر گرفته از فرقه های ذن ، و هماهنگی بین انسان و طبیعت بر گرفته از اخلاق گرایی کنفوسیوس، از مهمترین این ویژگی ها بوده اند. در مجموع باید گفت ژاپنی ها عناصر خارجی را ، تحلیل و تفسیر کرده و با توجه به نیاز های فطری ، با ساختار اولیه و یا تألیفی به کار برده اند. با وجود فراوانی این عناصر و نماد های خارجی در باغ ژاپنی نوعی پالایش در ترکیب و چیدمان آنها دیده می شود، که تنها با رجوع به درک مفهوم طبیعت گرایی در ژاپن و اعتقاد به پدیدارها در ذهن مردمان ژاپن ، می توان آن را شناخت.